

تتبع

کلیات علوم دینیه وادبیه وحکمیه ایله السنهٔ مختلفه‌دن

طاقم : ۱ — قسم : ۳ — صره : ۱

(مختصر)

حکومات اسلامیه

تاریخی

عموم مکاتب رشدیهٔ عسکریه‌نك اوچنجی سنه‌سی شاکردانه
تدریس ایتدیرلمك اوزره ترتیب بیورلمشدر .

اثر

مکتب حربیهٔ شاهانه کتابت معلمی پیاده بیکباشیلرندن

راشد

مجلس معارف عسکریه طرفندن بالتدقیق کلیاً قبول وادخال اولونمشدر .
معارف عمومیه نظارت جلیله‌سنك ۴۸۰ نومرولی رخصتنامه‌سیله
طبع ایدلمشدر

اوچنجی طبعی

استانبول — ۱۳۱۸ نیسان


مكتب فنون حربيهٔ شاهانه مطبعه‌سى — پاڭالتى

تنقیح ۱۹۵۹



بسم الله الرحمن الرحیم

عربستان – عربلر

برنجی درس

اسلامیتك ظهوری

اسلامیتك ظهوری ، حضرت ابراهیم علیه السلامك دعوتی عربستانده اولدیغندن دنیانك اك شرفلی ، اك مبارك اقلیمی عربستاندر .

عربستان قطعه‌سنده اسکیدنبرو عربلر اوطورورلر و بونلرك پك چوغی کوچبه حالنده کچینیرلردی . هپسنك جنسی ولسانی بر ایدی . لکن بر فکرده اولمادقلرندن متفرق برحالده یاشایارق بیوك برحکومت میدانه کتیره‌مه‌مشلردی . یرلرینك چوللك اولماسی و بو جهتله ایچنده عسکر حرکتنك مشکل

متفرق : طاغنق .

بولونماسی کندیلرینی دشمن هجومندن دائما محافظه ایدردی .

عرب قبیله‌لری آراسنده اك شرفلی قریش قبیله‌سی ایدی . زیرا مذکور قبیله حضرت اسماعیل علیه السلام نسلندن ظهوره کلمشدر . بو جهتله قریش قبیله‌سی نجیب اولدیغی کبی لسانلری هپسندن دوزکون واخلاق حمیده ایله‌ده سائر قبیله‌لردن ممتاز ایدی .

﴿ ایکنجی درس ﴾

حضرت محمد (صلی الله تعالی علیه وسلم) افندمز حضرتلرینك ولادت جلیله‌لری — و پیغمبرلکلری

جناب نبی عالیشان وپیغمبر آخر زمان محمد المصطفی (صلی الله تعالی علیه وسلم) افندمز حضرتلری بر ربیع الاول آینك اون ایکنجی ورومی ایلرندن نیسانك برنجی پازار ایرته‌سی کونی کون طوغمدن سنتلی وکوبکی کسلمش اولدیغی حالده طوغدی . جهان نور ایله طولدی . پدر عالیلری

نجیب : صوبی تمیز . اخلاق حمیده : کوزل خویلر . ممتاز : آیرلمش . ولادت : طوغش ، طوغمه . نبی : پیغمبر . عالیشان : مرتبه‌سی بیوك .

عبدالله ، والدهٔ محترمه‌لری « آمنه » ایدی . اول نبی آخر زمان طوغمزدن اول وبر روایته کوره طوغدقدن ایکی آی صوکره پدرلری وفات ایتدیکندن یتیم قالدیلر .

مکه اهالیسی طوغان چوجقلرینی شهرده طوتمایوب عشیرتلردن بر ثروت آنایه ویره‌رك لطیف یرلرده تربیه ایتدیررلردی . حضرت پیغمبری‌ده « بنی سعد » قبیله‌سندن حارث نام ذاتك زوجه‌سی « حلیمه » خاتونه ویردیلر .

حلیمه درت یاشنه قدر اوز اولادندن زیاده خدمت ایتمش ایسه‌ده حضرت پیغمبرده کوریلان خارق‌العاده حاللر چوغالمغه باشلاینجه حارث ایله حلیمه قورقارق حضرت پیغمبری مکه‌یه کتوروب والده‌سی آمنه‌یه تسلیم ایتدیلر . التی یاشلرنده ایکن والده‌لری وفات ایتمکله دده‌لری عبدالمطّلبك یاننده قالدی .

﴿ اوچنجی درس ﴾

هجرت پیغمبری

مکه اهالیسی تحته‌دن طاشدن یاپیلمش بتلره طاپارلردی .

خارق‌العاده : عادتك خارجنده ، فوق‌العاده حاللر . هجرت : بریردن باشقه‌یره کیتمك ، پیغمبر افندیمزك مکهٔ مکرمه‌دن مدینهٔ منوره‌یه تشریف بیورمالری .

حضرت پیغمبره قرق یاشنده ایکن پیغمبرلك کلدی . مکه اهالیسنی دینه دعوت ایتدی . بك از کیمسه مسلمان اولدی . مسلمان اولمایانلر کندیلرینه دشمن اولارق اذیت ایتمه یه وحتی اونی قوشادوب اولدیرمه یه قالقشدیلر .

بونك اوزرینه حضرت پیغمبرده مکه یی ترك ایدوب مسلمانلرله « مدینه » شهرینه کلدیلرکه بوکا (هجرت نبویه) دینیر .

بوندن صوکره مدینه ده اسلام زیاده لشدی . مسلمان اولمایان محللر اهالیسیله محاربه ایدیله رك برچوق خلق مسلمان اولدی . حتی هجرتك سکزنجی سنه سی یتلره طاپان اهالینك الندن مکه یده آلنوب اهالیسی بولوك بولوك کافةً مسلمان اولدی .

جناب پیغمبر یکرمی اوچ سنه پیغمبرلك ایتدکدن صوکره هجرتك اونجی سنه سی ربیع الاولنده التمش اوچ یاشنده وفات ایتدیلر . اشبو یکرمی اوچ سنه ظرفنده الآن المزده بولونان وکافهٔ اهل ایمانك بدرقهٔ فیض ونجاتی اولان « قرآن کریم » جناب حق طرفندن پارچه پارچه نازل اولدی .

بدرقه : قلاووز . نازل : اینیجی ، اینن .

﴿ دردنجی درس ﴾

شمائل حضرت پیغمبری

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندیمز حضرتلری اورته بویلو، رنکلری قرمزیمسی، اسمر اللون ایدی. سر مبارکلری بیوك، وجه سعادتلری جزئی چکمه ونورلی ایدی. چشم حقایق بینلری سیاه، ایکی قاشنك مابینی آچیق، لحیهٔ سعادتلری صیق، ایکی اوموزینك اراسی کنیش ایدی. اللری وایاقلری آز قالین، صاچلری دوز، کردان رسالتپناهیلری صاف ایدی.

برطرفه التفات ایتسه‌لر وجود مبارکلرینك کافه‌سیله دونرلر. یولده یورورکن سرعتلیجه یورورلر ایدی. قهقهه ایله اصلا کولمز فقط تبسم بیوروررلر، هرنه زمان تبسم بیورسه‌لر نور صاچیلیر ایدی. دیشلری انجو دانه‌سی کبی بیاض وپارلاق ایدی. پرادیلشنده هر دورلو عیب ونقصاندن مبراء ایدی. دائما کولر یوزلو ایدی. هر زمان جناب حقی ذکر ایدوب لغویاته متعلق هیچ برسوز سویله‌مز ایدی. لزوم ضروری اولمادقچه کلام سویله‌میوب سکوتی اختیار ایدرلر ایدی. هرکسه

شمائل: اخلاق، اشکال وصفات. تبسم: کولمسه‌مك. لغویات: فائده‌سز سوزلر.

﴿ التنجی درس ﴾ ١

خندق غزاسی ، فتح مکه :

هجرتك بشنجی سنه‌سی شوالنده ابوسفیانك قوماندا‌سیله اون بیك نفردن زیاده براردو مدینهٔ منوره اوزرینه‌یورودی. اسلام اردوسی اوچ بیك کشیدن عبارت اولدیغندن « حضرت سلمان » ك تدبیری اوزرینه مدینهٔ منوره اطرافنده خندقلر قازلدی .

کفار قریش هر نقدر بونلری محاصره ایتمش ومدت محاصره اون بش کون سورمش ایسه‌ده خندقدن کچیله‌مدیکندن کفار یالکز اوق وطاش جنکنه قرار ویرمشلر ونهایت انواع مضایقه ومشکلاته اوغرایارق مأیوساً طاغلمشلردر .

خندق غزاسندن صوکره اسلاملر قوت بولمایه باشلایوب هجرتك التنجی سنه‌سی ذی‌القعده‌سنده فخرکائنات (صلی الله علیه وسلم) افندیمز حضرتلری بیك درتیوز اصحاب کرام ایله طواف ایچون مدینه‌دن چیقوب « ذوالحلیفه » نام موضعه واردقلرنده احرامه کیروب تلبیه‌یه باشلادیلر . بوخبر

محاصره : اطرافنی قوشاتمق . طواف : حاجیلرك کعبه اطرافنده طولاشمالری . تلبیه : عرفانده لبیك دیمك .

مکه‌یه شایع اولدقده کفار قریش عسکر جمع ایده‌رك قارشو قویمق ایسته‌دیلر ایسه‌ده نهایت بینلرنده مصالحه عقد اولوندی .

مصالحه :

مصالحه، حضرت پیغمبرك (صلی الله علیه وسلم) کعبه‌ زیارتنی ایرته‌سی سنه‌یه براقماسی ، مکه‌یی تشریفلرنده اوچ کوندن زیاده قالمایوب اوانناده مکه اهالیسنك شهر خارجنه چیقماسی، مصالحه‌نك اون سنه دوام ایله‌مسی کبی برطاقم شرائطه دائر ایدی . قریشیلر ایکی سنه صوکره مصالحه‌یی طانیمادقلرندن ، حضرت پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) افندیمز حضرتلری اون بیکدن زیاده اصحاب کرام ایله مکه‌یه یورویوب فتح بیوردی . وکعبهٔ معظمه‌یی پتلردن تمیزله‌دی .

بوندن صوکره غزایه حاجت قالمقسزین اطراف وجواردن خلق بولوك بولوك کله‌رك اسلامی قبول وحضرت پیغمبرك سایهٔ سعادتنه التجا ایله‌دیلر .

مصالحه : باریشیق اولمق . فتح : ضبط ایتمك . التجا : صیغنمق .

خلفاء راشدین زمانی

یدنجی درس

ابوبکر الصدّیق « رضی الله عنه » حضرتلرینك زمان خلافتی

حضرت پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) افندیمزك ارتحال سعادتلرندن صوکره حضرت ابوبکر (رضی الله عنه) خلیفه اولدی . زماننده (مسیلمة الکذاب) نام فاسد قتل وتوابعی پریشان ایدلمشدر .

بو اثناده مشار الیه خلافتی حضرت عمره (رضی الله عنه) ترك ایله هجرتك اون اوچنجی سنه‌سی جماذی الاولنده التمش اوچ یاشنده اولدقلری حالده ارتحال بیوردیلر . مدت خلافتلری ایکی سنه دورت آیدر . (رضی الله عنه)

مشار الیه حضرتلری احکام شریعتده ماهر اولدیغی کبی

ارتحال : اولمك .

عدالت ، عفت ، سخاوت ، شجاعت مکرمیت کبی اوصاف جمیله‌یی وهردورلو مکارم اخلاقی ذاتنده جمع ایتمش وبتون املاك واموالنی دین اوغرنده صرف ایله‌مشدر .

عمرالفاروق (رضی‌الله عنه) حضرتلرینك زمان خلافتی

حضرت عمر (رضی‌الله عنه) زماننده شام شریف فتح اولوندیغی کبی ایران ، مصر ، سوریه ، طرابلس قلعه‌لری دخی ضبط اولوندی . حما ، حمص ، حلب ، (اورفه ، ماردین) طرفلری دخی اسلام النه کچدی . قدس شریف دخی بوصره‌ده فتح ایدلدی . بوندن صوکره حضرت خلیفه هجرتك یکرمی اوچنجی سنه‌سی التمش اوچ یاشنده شهیداً ارتحال بیوردیلر . مدت خلافتی اون سنه آلتی آیدر . (رضی‌الله عنه)

مشارالیه حضرتلری ذکی ، فطین ، عادل ، زهدوتقواده بی معادل برذات مبارك ایدی .

عدالت : هرشیئی برلی برینه ایشله‌مك ، برابر ایتمك . عفت : پرهیزکارلق ، ایشلنمه‌سی چرکین اولان شیدن صاقنمق . سخاوت : چومردلك شجاعت : یورکلیلك . مکرمیت : اکرام ایدیجیلك .

﴿ سكزنجی درس ﴾

عثمان ذی‌النورين (رضی‌الله عنه) حضرتلرينك زمان خلافتی

حضرت عمر (رضی‌الله‌عنه) دن صوکره حضرت عثمان (رضی‌الله‌عنه) خليفه اولدی . حضرت عثمان خليفه اولدقده اولاً قرآن كريمی حفاظ كرام واسطه‌سيله يدی نسخه اوله‌رق جمع وتحرير ايتديروب اطرافه كوندرمش وبوجهتله « جامع‌القرآن » عنوانه مظهر اولمشدر . زماننده خيلی يرلر ضبط اولونمش وشام ايله مصر اوزرينه كلن روم اردوسی ايكی دفعه منهزم ايدلمشدر .

حضرت خليفه هجرتك اوتوز بشنجی سنه‌سی سكسان اوچ ياشنده ارتحال بيورديلر . مدت خلافتی اون ايكی سنه‌در . (رضی‌الله عنه)

خليفهٔ مشاراليه حضرت پيغمبرك (صلی‌الله عليه وسلم) حسن شهادت وصهريت سنيه‌لرينه مظهر ، فضائل كثيره‌يی جامع حليم ، كريم ، كثيرالحيا برذات عالی ايدی . (رضی‌الله‌عنه)

حفاظ : حافظ ، ازبرله‌ينلر

﴿ طقوزنجی درس ﴾

علی (کرم‌الله وجهه ورضی‌الله عنه) حضرتلرینك زمان خلافتی

حضرت عثمانك (رضی‌الله عنه) ارتحالندن صوڭره حضرت (علی بن ابی طالب) خلیفه اولدی .

جناب خلیفه اول امرده اطاعتدن چیقان بعض کیمسه‌لرك تأدیبی ایچون (کوفه) یاقیننده بر محاربه ایده‌رك غلبه ایله‌مشدرکه بوکا (جَمَل وقعه‌سی) تسمیه ایدلمشدر .

حضرت علی بالجمله ولایتلره مأمورلر کوندره‌رك اطاعت وبیعتلرینی تحت تأمینه آلمش ایسه‌ده بو اراقده شام والیسی بولونان (معاویه) مخالفتده بولونارق (راقه) یاقیننده‌کی (صفّین) صحراسنده بر محاره‌بیه طوتوشلمش وغلبه نهایت حضرت علی (رضی‌الله عنه) طرفنه یوز چویرمش ایکن مؤخراً مسئله‌نك حَکَملر واسطه‌سیله حل وفصلنه قرار ویرلمشدر . بونك اوزرینه هر ایکی طرفدن حکم تعیین

جمل : دوه . حکم : ایکی کشی بیننده منازعه‌یی فصل ایچون حاکم یاپیلان کیمسه .

اولونارق اومیانده « عمرو بن العاص » ك حیله ودسیسه‌سیله معاویه‌نك‌ده خلافتی تصدیق قیلندی .

بوندن صوکره حضرت معاویه شام و حضرت علی (رضی الله عنه) کوفه طرفلرینه چکلدیلر . حضرت علی (رضی الله عنه) کوفه‌یه کیتدکدن صوکره خوارج طائفه‌سی اوزرینه یورویه‌رك چوغنی هلاك ایلدی . هجرتك قرقنجی سنه‌سی شهر رمضاننده ارتحال بیوردیلر . بوندن صوکره کوفه اهالیسی حضرت (حسن بن علی) « بیعت ایتمشلرسه‌ده التی آی صوکره مشارالیه ده خلافتی حضرت معاویه‌یه ترك ایله مدینه‌یه چکلمش و آخر عمرینه قدر اوراده عبادت وطاعات ایله مشغول اولارق هجرتك قرق طقوزنجی سنه‌سی قرق التی یاشنده عازم دار جنان اولمشدر . (رضی الله عنه)

حضرت علی المرتضی (رضی الله عنه) جناب رسالتپناه افندیمزك هم عم زاده‌سی همده داماد محترملریدر . مشارالیه حضرتلری اول درجه جامع فضل وکمالات ایدیکه کلامنك هر حرفنده بر فصل الحکمت مندرج ایدی . فصاحت و بلاغتك چشمه سار حکمت جریانی ایدی . دریای حکمت اولان خطبه‌لری نامحدود اولوب خلقك بالله‌یه بیلدیکی بشیوزه قریب خطب شریفه‌سی وار درکه بونلری بالبداهه سویله‌مشلردر . کندیلرنده زهد وقناعت زیاده اولدیغندن یکی البسه کیمز «

کیدیکی عادی واسکی عبا ویدیکی قوت لایموت ایدی . ذاتی کبر وعظمتدن عاری ، حلم وزهد وتواضع لباسیله متواری ایدی . اهل دینه تعظیم وحرمتی ، فقرایه بذل وعطاسی پك زیاده ایدی . اخلاق کتابلرینی تزیین ایدن کلام حکمتبارلری بی شماردر . اشبو « مؤمنه لازمدرکه نظرنده عبرت ، سکوتنده فکرت ، کلامنده حکمت اولا » کلام عالیسی زبان حکمتفشاناندن صادر اولان جمل حکمیه‌دندر . کرم الله وجهه ورضی الله عنه

﴿ اونجی درس ﴾

اُمَوِیّه دولتی

امویه دولتی هجرتك قرق برنجی سنه‌سی معاویه طرفندن تأسیس ایدیله‌رك شام شریف مرکز حکومت اتخاذ ایدلمشدر . امویه دولتنی حضرت معاویه ایله برابر اسملری خلفای امویه جدولنده ذکر اولونان اون درت حکمران اداره ایتمشدر . بونلردن معاویه زماننده سودان ایله افغانستان وبخارایه قدر حرب ایچون عسکر کوندریله‌رك برچوق

مملکتلر ضبط اولوندیغی کبی استانبولك محاصره‌سنه دخی اوغراشلمش ایسه‌ده موفق اولونامامشدر .

حضرت ابو ایوب الانصاری اول وقت شهید اولدیغی وغلطه‌ده بولونان عرب جامعنك بو تاریخده بنا اولوندیغی مرویدر .

معاویه‌نك اوغلی یزید پلید زماننده بادیء لعنتی اولان کربلا وقعهٔ فاجعه‌سندن ماعدا برشی اولمامشدر .

مؤمنینك جکرلرینی پاره پاره ایله‌ین اشبو وقعهٔ دلسوزی اونوتدیرمق ایچون یزید ملعون بالآخره برطاقم سفرلر آچمش وافریقانك شمال طرفلری ایله بخارا جهتنی ضبط واستیلا ایله‌مش وبوندن ماعدا برچوق فتوحاته دخی موفق اولمش ایسه‌ده خاندان رسول حقنده روا کوردیکی خباثت وملعنته دکه‌دیکندن بالجمله ملل واقوام اراسنده ملعون نام خباثت انجامنه مظهریتدن باشقه برشی یاپامامشدر .

﴿ اون برنجی درس ﴾

امویه حکمدارلری ایچنده کسب شهرت ایدن عبدالملك برنجی ولید ایله عمر بن عبدالعزیز اولوب بونلردن عبدالملك

دلسوز : کوکل یاقان . فاجعه : اجیقلی وقعه .

زماننده روملردن . برچوق یرلر آلندیغی کبی طرابلس غرب تونس ، جزایر جهتلرینه اردولر کوندریله‌رك خیلی خدمتلر اولونمش واسلام اقچه‌سی دخی بونك زماننده ضرب ایدلمشدر .

برنجی ولید زماننده ترقیات اسلامیه پك ایلری کیده‌رك اسلام اردولری برطرفدن هند وچین الکالرینه قدر ایلروله‌دیکی کبی برطرفدن دخی « موسی بن نصیر » ایله « طارق بن زیاد » ك همت فاتحانه‌سیله اسپانیا قطعه‌سی کاملاً ضبط ایدلمشدر .

ولید بوقدر خدمتلریله برابر شامده (جامع اموی) ایله برطاقم خسته خانه‌لر وقدسده بولنان مسجد اقصایی انشا وتعمیر ایله‌دی . جامعلرده مناره اقامه‌سی بونك زماننده‌در .

﴿ اون ایکنجی درس ﴾

عمر بن عبدالعزیز ، کندی زماننده بعض اوفاق تفك مظفریتلره موفق اولمش وبیت المالك ثروتنه چالشمشدر .

مشارالیه حضرتلری خلفاء راشدیندن صوکره کمال عدل ومحاسن اخلاق ایله اشتهار ایتمش حلیم برذات مبارك اولوب کندولری (عمر بن الخطاب رضی الله عنه) نسلندن ایدی .

خاندان اهل بيته حرمت ومحبت مخصوصه‌سى پك زياده ايدى.
حتى امويه دولتنك ابتداى تشكلندنبرو جمعه خطبه‌لرنده حضرت
على واولادى، شان عاليلرينه ياقشمز سوزلرله ذكر
ايدلمكده‌لر ايكن مشاراليه بوعادت خبيثه‌يى قالديرارق خطبه
نهايتنده «ان الله يأمر بالعدل والاحسان . . . . » آيت
كريمه‌سنك قرائتنى بتون بلاد اسلامه امر وتعميم بيورديلر.
شوسنت جليله الحالة هذه باقيدر.

حضرت فاطمه واولاد كرامنه (رضى الله عنهم) حضرت
پيغمبردن تخصيص بيوريلان (فدك خرمالغى) حضرت عثمان
زماننده مروان طرفندن غصب وضبط ايدلمشدى. مشاراليه
خليفه اولدقده مذكور خرمالغى تكرار اولاد فاطمه‌يه
تخصيص ايله‌مشدر.

عمر بن عبدالعزيزدن صوكره كلنلرك سوء حال واداره‌لرى
سببيله ظهوره‌كلن داخلى اختلال وقاريشقلقلر حكومتك
كوندن كونه تدنيسنى موجب اولارق نهايت امويه خليفه‌لرينك
صوكى اولان ايكنجى مروان زماننده آل عباسدن (ابو العباس
عبدالله السفاح) «ابامسلم خراسانى» نك ياردميله خروج
ايده‌رك امويه خاندانى محو ومنقرض ايدوب ١٣٢ سنة
هجريه‌سنده خلافت عباسيه‌يى تشكيل ايله‌دى.

ملوك امويه جدولى

		مدت حكومتلرى		عمرلرى		
١	معاويه	٤١	٦٠	١٩	سنه	٧٨
٢	برنجى يزيد	٦٠	٦٤	٤	»	٢٩
٣	ايكنجى معاويه	٦٤	٦٤	٣	آى	٢١
٤	برنجى مروان	٦٤	٦٥	١	سنه	٦٢
٥	عبدالملك	٦٦	٨٦	٢١	»	٦٠
٦	برنجى وليد	٨٦	٩٦	١٩	»	٤٦
٧	سليمان	٩٦	٩٩	٣	»	٤٥
٨	عمربن عبدالعزيز	٩٩	١٠١	٢	»	٣٩
٩	ايكنجى يزيد	١٠١	١٠٥	٤	»	٤٠
١٠	هشام	١٠٥	١٢٥	٢٠	»	٥٣
١١	ايكنجى وليد	١٢٥	١٢٦	١	»	٤٠
١٢	اوچنجى يزيد	١٢٦	١٢٧	٥	آى	٤٠
١٣	ابراهيم	١٢٧	١٢٧	٢	»	٣٨
١٤	ايكنجى مروان	١٢٧	١٣٢	٥	سنه	٦٢

﴿ اون اوچنجی درس ﴾

(عباسیه خلفاسی)

امویه دولتندن صوڭره ١٣٢ سنه‌سی ربیع‌الاولنده (ابو العباس عبدالله السفاح بن محمد) عباسیه دولتنی تشکیل ایتدی . مقر خلافتی بغداددن کوفه‌یه نقل ایله اورادەسکه ضرب ایتدیردی . امویلردن خاندان رسولك انتقامنی آلمق ایچون پك زیاده قان دوکدیکندن کندیسنه « سفّاح » نامی ویرلدی .

هجرتك یوز اوتوز التنجی سنه‌سی وفات ایده‌رك درت سنه سکز آی خلافت ایتمشدر . عباسیه خلیفه‌لری جدولده کوسترلدیکی اوزره اوتوز یدی کیمسه‌دن عبارت بولنوب بونلرك ایچنده اك مشهور اولانلری « ابو جعفر المنصور » ، « هارون الرشید » ، « مأمون » ، « محمد بن الامین » در .

ابو جعفر المنصور زماننده بغداد شهری یاپیلارق مقر حکومت اتخاذ اولوندی . مکمل ومنتظم بر اردو استانبول ایمپراطورلغی اوزرینه کوندرلدی . بونك زماننده اسپانیاده (اندلس دولتی) نامیله برعرب حکومتی دها تشکل ایتدی .

هارون الرشـيد ، عادل وغايت عاقل برخليفه ايدی مسلمانلر بونك زمانـنده پك چوق راحت وسعادتله ياشادی. مشاراليه خيلی دفعه‌لر استانبول ايمپراطورلنی اوزرينه هجوم ايده‌رك مغلوب ايتدی .

مأمونك زمان خلافتنده دخی علم ومعرفت وصنايع پك زياده‌سيله ايلرولەيەرك وبرچوق دارالفنونلر ياپيلارق اعاظم علما وحكما اطرافدن جلب ايدلمش و « بغداد » شهرستان علم ومعارف حالنه گيرمش ايديكه اوروپا اهاليسی بيله اوزمانلر اسلام دارالفنونلرنده تحصيل ايدرلردی .

بونلردن صوڭره گلن خليفه‌لرك زماننده حكومت ايشلری قاريشارق كيمسه كيمسه‌يی طانيمز اولدی . حكومت گوندن گونه تدنی‌يه يوز طوتدی . نهايت صوك خليفه اولان (المعتصم بالله) زماننده تاتار خانلرندن مشـهور جنكيزك طورونی (هلاكو) خان تركسـتان طرفلرندن ظهور ايده‌رك معتصمك وزيری (ابن علقمی) نام خائنك خياتنی ياردميله بغدادی ضبط ايتدی .

عباسيه دولتی ١٣٦ سنه‌سندن ٦٥٦ سنه‌سـنه قدر يعنی ٥٢٣ سنه دوام ايتمشدر .



عباسی خلیفه‌لرینك جدولی

			مدت خلافتلری		مدت عمرلری
			سنه	ای	
١	ابو العباس عبد السفاح بن محمد	١٣٢ – ١٣٦	٠٤	٠٨	٣٢
٢	ابو جعفر المنصور بن محمد	١٣٦ – ١٥٨	٢٢	٠٠	٦٣
٣	محمد المهدی بن منصور	١٥٨ – ١٦٩	١٠	٠٢	٤٢
٤	موسی الهادی بن مهدی	١٦٩ – ١٨٠	٠١	٠١	٢٥
٥	هارون الرشید بن مهدی	١٨٠ – ١٩٣	٢٣	٠٣	٤٥
٦	محمد الامین بن هارون	١٩٣ – ١٩٨	٠٤	٠٨	٢٩
٧	عبد الله المأمون بن هارون	١٩٨ – ٢١٨	٢٠	٠٦	٤٨
٨	معتصم بالله بن هارون	٢١٨ – ٢٢٧	٠٨	٠٨	٤٨
٩	واثق بالله بن معتصم	٢٢٧ – ٢٣٢	٠٥	٩٠	٣٦
١٠	متوکل علی الله بن معتصم	٢٣٢ – ٢٤٧	١٤	٠٩	٤١
١١	مستنصر بالله بن متوکل	٢٤٧ – ٢٤٨	٠٠	٠٦	٢٤
١٢	مستعین بالله بن معتصم	٢٤٨ – ٢٥٢	٠٣	٠٩	٢١
١٣	معتز بالله بن متوکل	٢٥٢ – ٢٥٥	٠٣	٠٧	٢٣
١٤	مهتدی بالله بن واثق	٢٥٥ – ٢٥٦	٠١	٠٠	٣٩
١٥	معتمد علی الله بن متوکل	٢٤٦ – ٢٨٩	٢٣	٠٠	٥٠
١٦	معتضد بالله	٢٧٩ – ٢٨٩	٠٩	١٠	٤٦
١٨	مکتفی بالله بن معتضد	٢٨٩ – ٢٦٥	٠٦	٠٧	٣١
١٨	مقتدر بالله بن معتضد	٢٩٥ – ٣٢٠	٣٥	٠٠	٤٨

		مدت خلافتلری			مدت عمرلری
			سنه	آی	
١٩	قاهر بالله بن معتضد	٣٢٠ — ٣٢٢	٠١	١٠	٥٢
٢٠	راضی بالله بن مقتدر	٣٢٢ — ٣٢٩	٠٦	١٠	٣٢
٢١	متقی بالله بن مقتدر	٣٢٩ — ٣٣٣	٠٣	١١	٦٠
٢٢	مستکفی بالله بن مکتفی	٣٣٣ — ٣٣٤	٠١	٠٤	٤٦
٢٣	مطیع بالله بن مقتدر	٣٣٤ — ٣٦٣	٢٩	٠٥	٦٣
٢٤	طایع بالله بن مطیع الله	٣٦٣ — ٣٨١	١٧	٠٩	٦٩
٢٥	قادر بالله بن اسحق	٣٨١ — ٤٢٢	٤١	٠٣	٨٦
٢٦	قائم بامر الله بن قادر	٤٢٢ — ٤٦٧	٤٤	٠٨	٧٦
٢٧	مقتدی بالله بن محمد	٤٦٧ — ٤٨٧	١٩	٠٥	٣٩
٢٨	مستظهر بالله بن مقتدی	٤٨٧ — ٥١٢	٢٦	٠٠	٤٤
٢٩	مسترشد بالله بن مستظهر	٥١٢ — ٥٢٩	١٨	٠٦	٤٣
٣٠	راشد بالله بن مسترشد	٥٢٩ — ٥٣٠	٠١	٠٠	٥٣
٣١	مقتفی لامر الله بن مستظهر	٥٣٠ — ٥٥٥	٢٤	٠٣	٦٦
٣٢	مستنجد بالله بن مقتفی	٥٥٥ — ٥٦٦	١١	٠١	٤٨
٣٣	مستضیء بنور الله بن مستنجد	٥٦٦ — ٥٨٥	٠٥	٠٨	٣٩
٣٤	ناصر لدین الله بن مستضیء	٥٧٥ — ٦٢٢	٤٧	٠٠	٦٩
٣٥	ظاهر بامر الله بن ناصر	٦٢٢ — ٦٢٣	٠٠	٠٩	٥٢
٣٦	مستنصر بامر الله بن ظاهر	٦١٣ — ٦٤٠	١٧	٠٠	٥١
٣٧	مستعصم بامر الله بن مستنصر	٦٤٠ — ٦٥٦	١٦	١١	٤٧

﴿ اون دردنجی درس ﴾

طوائف ملوك

افريقاده تشکل ایدن حکومتلر

١ — بنی اغلب حکومتی

١٨٤ — ٣٦٨

عباسیه حکومتی دها اورته‌ده ایکن شوراده بوراده اوفاق اوفاق حکومتلر ظهور ایتمشدی. بونلردن بری (بنی اغلب) حکومتی در که تونس جهتلرنده (ابراهیم بن اغلب) طرفندن تأسیس اولونمش و بربری اردیجه سکز کمسه اجرای حکومت ایتدکدن صوکره طقوزنجی امیرلری (ابو نصر) زماننده منقرض اولمشدر .

٢ — فاطمیه دولتی

٢٩٧ — ٥٦٨

فاطمیون دولتی (فاطمه بنت رسول‌الله) اولادندن

اولدیغنی ادعا ایدن (عبدالله المهدی) مصرده تأسیس ایتدی . بونلر اون درت کیمسه‌دن عبارت اولوب ۲۰۰ سنه اجرای حکومت ایتمشلردر . بونلر زماننده تونس جواریله جنوه ، ساردنیا و سجلیا طرفلری الده ایدلمشدر . قاهره شهریله جامع ازهرك بناسی بونلر زماننده‌در .

« اون بشنجی درس »

۳ — ایوبیه دولتی

٥٦٧ — ٦٤٩

بو حکومتی (صلاح الدین یوسف) تأسیس ایتدی . شویله‌که : مشارالیه فاطمیه دولتنك صوك حکمداری اولان (عاضد) ك وزیری ایدی . عاضدك وفاتنده کریده اوغلی قالمادیغندن سلطنت بوکا کچدی و حکومته ایوبیه نامنی ویردی . صلاح الدین پك عادل بر قهرمان ایدی . زماننده اوروپالولرك النه کچن (قدس شریف) ی تکرار آلدیغی کبی قدسك ضبطنه کلن و اهل صلیب تسمیه اولونان خرستیان اردولرینی فنا

حالده بوزدی . بوندن صوکره طقوز کیمسه دها اجرای حکومت ایتمشسه‌ده نهایت مصر وشامده اولمق اوزره حکومت ایکی‌یه آیریلارق بینلرینه نفاق کیردی وبوحال انقراضلرینه سبب اولارق حکومت مملوکیه تشکل ایتدی .

آسیاده تشکل ایدن حکومتلر

بالاده ذکر اولوندیغی اوزره افریقاده تشکل ایدن حکومتلردن ماعدا آسیاده دخی کوچك کوچك حکومتلر پیدا اولمشدی . بونلردن باشلیجه‌لری (آل بویه) ، (آل سامان) ، (آل سبکتکین)) در . آل سبکتکین میاننده (محمود غزنوی) نامیله بك شهرتلی وعدالتلی برذات یتشمشدرکه ایلك اوکجه سلطان عنوانی آلان بوذاتدر .

﴿ اون التنجی درس ﴾

سلچوقیلر زمانی

§ — دولت سلچوقیه (٤٢٢ — ٧٠٤)

٠(سلچوق بن بقاق) اسمنده برترك سرکرده‌سی معیتیله برابر

خراسان طرفلرینه کلوب شورایه بورایه هجوم ایده‌رك بك چوق یرلری آلدی . بوندن صوکره (ارطغرل بك) نامنده اولان قبیله رئیسی ترکستان وعجمستان طرفلرینی ضبط ایده‌رك سلجوقیه دولتنی تأسیس ایله‌دی . کیت‌کیده بو حکومت بیودی ، کرمان ، روم دولت سلجوقیه‌سی نامیله ایکی حکومت دها میدانه چیقدی .

بونلردن الك ایلری کیدن روم دولت سلجوقیه‌سیدر . پای تختلری « قونیه » شهری ایدی . بونلر روملرله خیلی اوغراشارق « ازنیك »ی ضبط ایتمش وچوق دفعه‌لر روملری مغلوب ایله‌مش ایسه‌ده بر طرفدن اهل صلیبك تضییقی ودیکر طرفدن داخلی قاریشقلقلرك ظهوری بونلری ضعیفلاتدی . نهایت صوك حکمدارلری اولان سلطان علاءالدین زماننده تاتار خانلرندن (سلطان غازان) هجوم ایدرك حکومتلری منقرض اولمش واناطولیده بولونان اون بر بکلك استقلال قازانمشدرکه دولت ابد مدت عثمانیه دخی بونلردن بری ایدی .

﴿ اون یدنجی درس ﴾

§ اندلس حکومت اسلامیه‌سی

اندلس قطعه‌سی امویلردن برنجی ولید زماننده اسلام

النه كچن وعربلرك الك معمور وزنكين ولايتلريني تشكيل ايدن برولايت ايدی .

امويه دولتی منقرض اولديغی وقت امويه خاندانندن هشاملك طورونی (عبدالرحمن) اسپانيايه كچەرك ١٣٩ سنهٔ هجريه‌سنده اوراده برحكومت تشكيل ايتدی . وبوحكومت (اندلس حكومت اسلاميه‌سی) ناميله شهرت بولدی . بونلرك پای تختلری « قرطبه » شهری ايدی .

عبدالرحمن ، كندی زماننده اورته‌ده‌كی قاريشقلقلری منع واندلس اوزرينه يورويين فرانسزلری مغلوب ايتدی . هر يرده جامع ومدرسه‌لر ياپديرارق علم ودينه خدمتلر ايله‌دی .

هشامدن صوكره طقوز كيمسه [١] تحت حكومته كچدی . بونلردن ايكنجی عبدالرحمن داخلده چيقان بيوك بيوك عصيانلرك دفع وتسكينيله اوغراشدی . اوچنجی عبدالرحمن بونلرك الك مشهورلرندن ايدی . فنون ومعارفه اولان خدمتی ، « قرطبه » يی جهانك شهرستان علم ومعارفی حالنه كتيردی . حتی هرجهتدن اندلس مكتبلرينه كلوب تحصيل

[١] (برنجی هشام) ، (برنجی حكم) ، (ايكنجی عبدالرحمن) ، (برنجی محمد) ، (برنجی منذر) ، (برنجی عبدالله) ، (اوچنجی عبدالرحمن) ، (ايكنجی حكم) ، ايكنجی هشام)

علم ومعارف ایدرلر ایدی . عرب مدنیتی بوصره‌ده یك ایلری كیتدی . ایكنجی حكم زمانی دخی پارلاق صورتده كچدیسه‌ده اندن صوكره حكومت كریله‌مكه باشلادی . برطرفدن خرستیانلر هجومه ، دیكر طرفدن اهالی عصیانه و واليلر كندی كندیلرینه ایش كورمكه قیام ایتدیلر . نهایت سلیمان نامنده بر زوربا صوك خلیفه هشام زماننده اورته‌لغه فتنه ویرمه‌سی اوزرینه اندلس دولت امویه‌سی ٤٢٢ سنه‌سی محو اولدی .

❁ اون سكزنجی درس ❁

هشام حكومتی ترك ایتدكدن صوكره اندلس برطاقم بكلر اداره‌سنده قالدی . اون بر اسلام حكومتنه تقسیم اولوندی . فقط بونلر خرستیانلره قارشو متحد دكل ایدیلر . قاستیلیه حكومتی خرستیان ایدی . اسلاملردن بر الفنه وانلری ازمه‌یه باشلادی . بونك اوزرینه افریقاده بولونان (مرابطین) دولتندن امداد ایسته‌دیلر . مرابطینك رئیسی اولان یوسف اسپانیایه كچدی . خرستیانلری مغلوب ایله‌دی . برمدت صوكره « سرقسطه » شهری (اراغون) نام خرستیان حكومتنه كچدی .

§ — موحدين

افريقاده موحدين ناميله بر حكومت دها تشكل ايتدى . بوحكومتى (محمد بن تومرت) نام كيمسه تأسيس ايله‌دى . بونلر صوكره‌لرى اسپانيايه كچديلر . اوراده بولونان اسلاملره ياردیم ايتديلر . حتى « اراكه » موقعنده خرستيانلرى بوزديلر . نه‌چاره‌كه اون التى سنه صوكره مغلوب اولوب زوال بولديلر . بو بوزغونلقدن صوكره اسلاملر كوچلدى . « قرطبه » شهرى خرستيانلر النه كچدى .

§ — بنى احمر

(ابو عبدالله محمد بن الاحمر) نامنده بريسى هجرتك ٦۲۲ سنده « غرناطه » ده (بنى احمر) ناميله بر حكومت تشكيل ايله‌دى . بو اوفاجق حكومت خرستيانلر ايله ظاهراً خوش كچينه‌رك اوراده ايكى يوز اللى سنه‌دن زياده دوام ايتدى . غرناطه پك معمور اولدى . اطرافدن برچوق مسلمانلر اورايه طوپلاندى . مركز حكومت بيودكجه بيودى . برچوق صنعتلى وجسيم بنالر وبرخيلى مكتب ومدرسه‌لر وجوده كلدى . نه‌چاره‌كه قوجه اندلس حكومت

اسلامیه‌سنی محو ایدن حمیتسزلکلر بوکوچك حکومتی دخی کوچولده کوچولده نهایت غرناطه‌دن عبارت قالاجق برحاله کتیردی .

هجرتك ۸۷۰ تاریخنده بوراسیده « آرغون » قرالی « فردیناند » وزوجه‌سی « ایزابالا » یه تسلیم اولوندی .

بوندن صوکره اسپانیاده هیچ اسلام دولتی قالمادی . مسلمانلره ایدیلن ظلم وحقارت حددن آشدی . بونجه آثار مدنیت ، بونجه مدرسه‌لر ، بونجه کتبخانه‌لر محوواحراق ایدلدی .



﴿ اون طقوزنجی درس ﴾

حکومت عثمانیه

مُقَدِّمَه

نام جلیلنی طاشیمقله افتخار ایتدیکمز غازی « عثمان » خان حضرتلری — سوکیلی پادشاهمز افندیمز حضرتلرینك جد امجد اعلاسیدر — هجرت نبویه‌نك ٦٥٦ تاریخنده «سکود» قصبه‌سنده دنیایه کلدی . پدرلری اولجه خراساندان ارزنجانه کلوب اوراده یرله‌شن (قایی خان) نام ترکمن قبیله‌سنك رئیسی (ارطغرل غازی) حضرتلریدر .

قونیه‌ده اجرای حکومت ایدن سلجوقیلردن (سلطان علاءالدین کیقباد) تاتارلرله آچش اولدیغی محاربه‌یی ارطغرلك معاونتیله قازاندی . کمال ممنونیتندن مکافات اولمق اوزره بروسه داخلنده اسکیشهر وجوارینی (سلطان اوکی) نامنی ویره‌رك کندیسنه هدیه وتملیك ایله‌دی .

ارطغرل غازی ٦٨٠ سنه‌سنده وفات ایده‌رك سكود قصبه‌سنده دفن ایدیلوب مقام ریاستنه مخدوملری سلطان عثمان غازی حضرتلری تشریف ایله‌دی . مشارالیه اللی‌درت سنه‌قدر (قایی‌خان) قبیله‌سنی اداره ایتمش واثنای ریاستنده اطرافده بولونان روم تكفورلریله محاربه‌لرده بولونمشدر .

﴿ یكرمنجی درس ﴾

١

دور عثمان غازی بن ارطغرل غازی حضرتلری

٦٩٩ — ٧٢٦

عثمان غازی حضرتلری قرق ایكی یاشنده ایكن نائل استقلال اولوب ٦٩٩ ده قره‌حصارده نامنه خطبهٔ جلیله اوقوندی كه ایشته بو اثناده تاتارلر دولت سلجوقیه‌یی محو ایتمشلردی . عثمان‌غازی پایتختی یكی‌شهره نقل‌ایده‌رك حكومتی برطاقم سنجاقلره تقسیم ایله‌دی . زماننده جوارنده اولان برچوق یرلری روملردن الدیغی كبی بیله‌جك ، طاراقلی ، كوینك ، مدرنی ، اینه‌كول ، یارحصار ، قویون حصار ایله

تكفور : اوزمان حدود اوزرنده بولونان روم بكلری .

ازمید ، قره‌مرسل حوالیسی ، لیمنی اطه‌سی وازنیق ، قوجه حصار ، لفکه ، اطرانوس کبی برچوق یرلر غازیء مشارالیهك همت فاتحانه‌سیله عثمانلیلر النه کچدی . نهایت ٧٢٦ سنه‌سنده بروسه شهری دخی ضبط ایدلمش ایسه‌ده غازیء صاحب جلادت بو فتحی کوره‌مه‌یوب سنهٔ مذکوره‌ده یتمش یاشنده اولدیغی حالده سکودده وفات ایتدی . جسد مبارکی بروسه‌ده‌در . (رحمه الله)

عثمان غازی عثمانلی پادشاهلرینك برنجیسیدر . ٢٦ سنه حکمداراق ایتدی . مبارك نام‌لری دولته یادکار قالدی . بو سببدن الیوم بزه « عثمانلی » دینیر .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٦٥٦	٦٩٩	٧٢٦	٢٦	٧٠

﴿ یکرمی برنجی درس ﴾

٢

دور اورخان غازی بن عثمان خان غازی حضرتلری

٧٢٦ — ٧٦١

سلطان عثمانك وفاتنده اورخان غازی پادشاه اولارق

پایتختی بروسه‌یه نقل ایتدی . بیوك قرنداشی علاءالدین پاشایی کندیسنه وزیر ایتدی . اورخان غازی مرمره ساحللریله قره‌سی ، ازمید ، ازنیك شهرلرینی ضبط ایتمش وحتی روم ایلی یقاسنه دخی کچه‌رك کاییولی ، خیره‌بولی ، ایپصاله ، بولایر ، تکفورطاغی قلعه‌لرینی ضبط ایله‌مش ونهایت ٧٦١ سنه‌سی مأثوراً وفات ایتمشدر . (رحمه‌الله)

غازیء مشارالیه زماننده سپاهی ، یکیچری اوجاقلریله پیاده و آقنجی بولوکلری تأسیس قیلندیغی کبی عثمانلی سکه‌سی دخی باصلمشدر .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٦٨٧	٧٢٦	٧٦١	٣٥	٨٥

٣

دور خداوندکار سلطان مراد اول حضرتلری

٨٦١ — ٨٩١

جنتمکان سلطان اورخانك وفاتنده ایکنجی اوغلی سلطان مراد اول حضرتلری اوتوز بش یاشنده تخته چیقدی .

مشارالیه روم ایلیدن ادرنه وجوارینی واناطولیدن دخی انقره شهرینی ضبط ایله‌دی . بلغارستان اوزرینه اردو سوق اولونارق « نیکبولی » شهری ضبط وبتون بلغارستان فتح ایدلدی . نهایت صرب ومجار قرالی قوماندالرنده اولان « له » عسکریله مشهور قوصوه محاربه‌سی وقوعه کله‌رك محاربه‌یی عثمانلیلر قازانمش ایسه‌ده غازیء مشارالیه یاره‌ایلری کزرکن مجروح برصربلی نفری طرفندن شهید ایدلمشدر . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٧٢٦	٧٦١	٧٩١	٣١	٦٥

﴿ یکرمی ایکنجی درس ﴾

٤

[٠] دور یلدیرم سلطان بایزید خان حضرتلری

٧٩١ — ٨٠٥

خداوندکار غازینك شهید اولماسی اوزرینه مشارالیهك

[٠] مشارالیه محاربه میدانینك برطرفندن دیکر طرفنه یلدیرم کبی سرعتله یتشدیکندن « یلدیرم » نامیله مشهور اولمشدر .

مخدومی بایزید غازی یه قوصوه محاربه‌سی میدانانده بیعت ایتدیلر. مشارالیه کندی زماننده، اناطولیدن سیواس، ملاطیه شهرلرینی الدیغی کبی خرستیانلرك اك بیوك اردولرینی نیکبولیده بوزدی. استانبول ایمپراطورینی ویرکی ویرمه‌یه مجبور ایتدی. فقط انقره جوارنده تاتارلرله ایدیلن محاربه‌ده مغلوب اولوب براز صوکره وفات ایتدی. (رحمه‌الله)

مدت عمری	مدت سلطنتی	وفاتی	جلوسی	ولادتی
٤٤	١٤	٨٠٥	٧٩١	٧٦١

٥

دور چلبی سلطان محمد خان بن ییلدیرم بایزید خان حضرتلری

٨٢٤ — ٨١٦

سلطان بایزیدك وفاتنده شهزاده‌لری پادشاه سن اولاجقسك بن اولاجغم دیه اون بر سنه بربرلریله غوغا ایتدیلر. نهایت «چلبی سلطان محمد» پادشاه اولدی.

دولتی بویله بر بیوك مخاطره و تهلکه‌دن قورناردی . سکز سنه پادشاهلق ایتدی . (رحمه الله)

مدت عمری	مدت سلطنتی	وفاتی	جلوسی	ولادتی
٣٣	٨	٨٢٤	٨١٦	٧٩٠

﴿ یکرمی اوچنجی درس ﴾

٦

دور سلطان مراد خان ثانی بن چلبی سلطان محمد خان حضرتلری

٨٢٤ — ٨٥٥

سلطان مشارالیه دها پك کنج ایکن تخته چیقدی . پدرلری زماننده‌ن قالما عاصیلری تربیه ایده‌رك اورته‌لغی دوزلتدی . زماننده مشهور اولان وارنه محاربه‌سی وقوعه کلدی . اوکجه قازانامادی ایسه‌ده ایکنجی محاربه‌ده قازاندی . بوندن صوکره قوصوه‌ده بر بیوك محاربه دها اولارق ینه

غالبیت عثمانلیلر طرفنده قالدی . نهایت ٨٥٥ سنه‌سنده وفات ایتدی . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٨٠٦	٨٢٤	٨٥٥	٣١	٥٠

٧

دور فاتح سلطان محمد خان ثانی بن سلطان مراد خان ثانی حضرتلری

٨٥٥ — ٨٨٦

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك وفاتیله سلطان محمد خان حضرتلری پادشاه اولدی . (٢٠٠,٠٠٠) کشیلك بر اردو ایله ٨٥٧ سنه‌سنده استانبولی فتح ایتدی .

روم ایلیده ونديكليلری واناطولیده اوزون حسن وقره‌مانلیلری مغلوب ایله‌دی .

بوسنه وطربزون قراللغی قالدیردی . ٨٨٦ ده وفات ایتدی . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٨٣٣	٨٥٦	٨٨٦	٣١	٥٠

﴿ یکرمی دردنجی درس ﴾

٨

دور سلطان بایزید خان ثانی بن فاتح سلطان محمد خان ثانی حضرتلری

٨٨٦ — ٩١٨

حضرت فاتحك وفاتنده اوغلی ایکنجی بایزید خان حضرتلری تخت سلطنته کچدی .

سلطان بایزید زمان حکومتنی محاربه‌دن زیاده اعمار ملکه حصر ایتدی . بو میانده هرسك ، قرەمان ، اینه‌بختی کبی بعض محللر آلندی .

مشارالیه حضرتلری اختیارلغنه مبنی عمرینك بقیه‌سنی حضور واستراحت ایله کچیرمك اوزره اوغلی سلطان سلیمی تخته چیقاروب کندیسی دیمتوقه‌یه چکلمك ایسته‌دیسه‌ده یولده وفات ایله‌دی . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٨٥١	٨٦٠	٩١٨	٣٢	٦٧

٩

دور یاوز سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید خان

ثانی حضرتلری

٩١٨ — ٩٢٦

یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری قرق یاشنده تخته‌ چیقدی . اولا اوفاق تفك غائله‌لری باصدیردقدن صوکره اناطولیده تخم فساد صاحبان قرق بیك قدر شیعه‌یی قلیجدن کچیردی . چالدیران اوواسنده شدتلی بر محاربه ایدوب عجملری مغلوب ایتدی . صوکره مصری ضبط ایدوب اوراده بولونان خلیفه‌دن خلیفه‌لکی آلدی . خیرالدین پاشا قومانداسنده بولونان دونغماسی اق دکزی تیرتیر تیترتدی . مشارالیه سکز سنه پادشاهلق ایتدکدن صوکره وفات ایله‌دی . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	عمری
٨٧٢	٩١٨	٩٢٦	٨	٥٤

﴿ يكرمى بشنجى درس ﴾

۱۰

دور سلطان سليمان خان قانونى بن سلطان سليم خان حضرتلرى

۹۲۶ — ۹۷٤

سلطان سليمك وفاتيله مخدومى سلطان سليمان قانونى تخت سلطنته چيقدى . مشار اليه زماننده آلمانيا قرالى « شارل » ايله محاربه ايدەرك مغلوب ايتدى . ويانه‌يى محاصره ايله‌دى . عجملرى مغلوب ايدرك تبريزه كيرديكى كبى بغدادى دخى آلدى . زمان سلطنتنده بالذات اون اوچ دفعه سفره چيقدى . بونك زماننده دولت وملت ايچون الك ايى قانونلر ياپيلدى . (رحمه الله)

ولادتى	جلوسى	وفاتى	سلطنتى	عمرى
۹۰۰	۹۲۶	۹۷٤	٤۸	۸٤

﴿ یکرمی آلتنجی درس ﴾

١١

دور سلطان سلیم خان ثانی بن سلطان سلیمان خان قانونی حضرتلری

٩٧٤ — ٩٨٢

مشارالیه حضرتلری زماننده عدن ویمن آلندی . آق دکزده اهل صلیب دوننماسی بوزولدیغی کبی تونس دخی مشارالیه زماننده ضبط ایدلدی . (رحمه الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٩٢٩	٩٧٤	٩٨٢	٨	٥٣

١٢

دور سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری

٩٨٢ — ١٠٠٣

سلطان سلیم ثانینک وفاتنده شهزاده سلطان مراد ثالث

حضرتلری تخته چیقدی . مشارالیه زماننده عجم محاربه‌سی اون ایکی سنه اوزادی . اوستریالیلرله ایدیلن محاربه‌ده عثمانلی اردوسی غالب اولدی .

صوقوللی محمد پاشا نامنده عقللی بر وزیر بوزمانده‌یتشوب دولته خیلی بیوك خدمتلر ایله‌دی . پاشای مشارالیهك وفاتیله یکیدن برطاقم غائله‌لر یوز کوستردی . نهایت سلطان مشارالیه ۱۰۰۳ ده وفات ایتدی . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	مدت عمری
۹۵۲	۹۸۲	۱۰۰۳	۱۱	٤۹

﴿ یکرمی یدنجی درس ﴾

۱۳

دور سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد خان ثالث حضرتلری

۱۰۰۳ — ۱۰۱۲

سلطان محمد خان ثالث پدرلرینك وفاتیله اجداد کرامنك

تختنه جلوس ایتدی . مشار الیه عجملر ، اولاحایلر وقریم
تاتارلریله اناطولیده‌کی جلالی غائله‌سنی برطرف ایتدی .
مجارستانده ایتدیکی محاربه‌ده مجار والمان اردوسنه حدینی
بیلدیره‌رك « اکری » قلعه‌سنی ضبط ایله‌دی ، بو سببدن
مشارالیه (اکری فاتحی) دیه آکیلور . نهایت سلطان
مشارالیه عجملرله نمسه‌لیلره قارشو محاربه تدارکنده ایکن
وفات ایله‌دی . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	عمری
٩٧٤	١٠٠٣	١٠١٢	٩	٣٨

١٤

دور سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد خان ثالث حضرتلری

١٠١٢ — ١٠٢٦

سلطان احمد خان اول حضرتلری اون درت یاشنده
تخته چیقمش . واون درت سنه سلطنت سوره‌رك دولتك
اون دردنجی پادشاهی بولونمشدر . زماننده نمسه‌لیلرله حرب

ایدلمش ایسه‌ده بر نتیجهٔ حسنه الده ایدیله‌میه‌رك مجارستاندن بعض یرلر المزدن کیتمشدر . عجملرله محاربه ایدیلوب تبریز آلنمش واناطولیـده باش قالدیران جلالی اشـقیاسی تربیه ایدلمشـدر . بوندن براز صوکره‌ده حضرت پادشـاه وفات ایله‌مشدر . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٩٩٨	١٠١٢	١٠٢٦	١٤	٢٨

❁ یکرمی سکـزنجی درس ❁

١٥

دور سـلطان مصطفی خان بن سلطان محمد خان ثالث حضرتلری

١٠٢٦ — ١٠٢٧

سلطان احمدك وفاتنده برادری سلطان مصطفی پادشـاه اولدی . سلطان مصطفی اوچ آی قدر اجرای سلطنت ایتدکدن صوکره برخسـته‌لکدن ناشی حکومتدن ال چکوب کوشـهٔ اسـتراحته چکلدی . زمان سـلطنتنده تاریخجه مهم بر وقعه ظهوره کلمه‌مشدر .

١٦

دور سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد خان اول حضرتلری

١٠٢٧ — ١٠٣١

سلطان مصطفیدن صوکره سلطان عثمان خان ثانی تخته چیقدی . مشارالیه حضرتلری اون درت یاشنده تخته چیقدیغی جهتله کنج عثمان نامیله شهرت آلمشدر . زماننده عصیان ایدن افلاق و بغدان پرنسلرینك حدلری یلدیرلمش و لهلیلر ایله ایدیلن محاربه قازانیلوب « خوتین » قلعه‌سی نزده قالمق شرطیله مصالحه اولونمشدر . بو وقعه‌دن بر از صوکره حضرت پادشاه وفات ایله‌مشدر . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
١٠١٣	١٠٢٧	١٠٣١	٤	١٨

﴿ یکرمی طقوزنجی درس ﴾

١٧

دور سلطان مراد رابع بن سلطان احمد اول حضرتلری

سلطان مراد رابع حضرتلری اون ایکی یاشنده ایکن تخته چیقدیغندن سکز سنه قدر بعض قاریشقلقلر دوام ایتدی ایسه‌ده بالآخره بعض خائنلرك وجودی اورته‌دن قالدیرلدقدن صوکره عجملرله المانلره قلیج آتیلمش ، روان ، تبریز ، شروان کبی یرلرله بغداد شهری تکرار النمشدر . نهایت حضرت پادشاه کنج ایکن وفات ایتمشدر . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
١٠٢٠	١٠٣٢	١٠٤٩	١٨	٢٩

١٨

دور سلطان ابراهیم خان بن سلطان احمد اول حضرتلری

١٠٤٩ — ١٠٥٨

سلطان ابراهیم زماننده وندیکلیلرله محاربه ایتمك ایچون

ـاضرلانان ایکییوز اللی پاره سفینه‌ایله کریدك « حانیه » قلعه‌سی
ـبط اولوندی . برطاقم عاصیلر تربیه ایدلدی . صوکره‌لری
ـض قاریشقلقلر ظهور ایتمش وسلطان ابراهیم دخی زیاده
ـستەلشمش اولدیغندن یرینه اوغلی سلطان محمدی کچیره‌رك
ـشهٔ انزوایه چکلدی .

مدت عمری	مدت سلطنتی	وفاتی	جلوسی	ولادتی
٣٤	٩	١٠٥٨	١٠٤٩	١٠٢٤

❁ اوتوزنجی درس ❁

١٩

ـر آوجی سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهیم خان حضرتلری

١٠٥٨ — ١٠٩٩

سلطان محمدخان حضرتلری یدی یاشنده تخته چیقدیسه‌ده
ـراده بوراده وقوعبولان فنالقلر ، صدر اعظم کوپریلی
ـد پاشا ایله اوغلی احمد فاضل پاشالرك تدابیر عاقلانه‌سیله

برطرف ایدیلوب دولتك شان وشرفی بردرجه دها آرتمش. وكرید محاربه‌سنه نهایت ویریلوب «قندیه» شهری واطا تماماً ضبط اولونمشدر. بوندن صوكره بعض قاریشقلقلر ظهور ایتدیكندن سلطان محمد حكومتی براقوب قرداشی سلطان سلیمان ثانی تخته چیقدی.

مدت عمری	مدت سلطنتی	وفاتی	جلوسی	ولادتی
٥٣	٤١	١١٠٤	١٠٥٨	١٠٥١

٢٠

دور ایكنجی سلطان سلیمان خان بن سلطان ابراهیم خان حضرتلری

١٠٩٩ — ١١٠٢

سلطان سلیمان خان حضرتلرینك زماننده یكیچری آزغینلرینك اطاعتسزلكی ومناسبتسزلكی سببیله بوسنه‌ومورده الدن چیقمش ایسه‌ده كوپریلی زاده مصطفی پاشانك غیرتیلا كری آلندی. بوندن صوكره حضرت پادشاهك عمری وفا ایتمه‌یه‌رك وفات ایله‌دی. (رحمه‌الله)

مدت عمری	مدت سلطنتی	وفاتی	جلوسی	ولادتی
٥٠	٣	١١٠٢	١٠٩٩	١٠٥٢

﴿ اوز توبرنجی درس ﴾

۲۱

دور ایکنجی سلطان احمد خان ثانی بن سلطان ابراهیم خان حضرتلری

۱۱۰۲ — ۱۱۰٦

جنتمکان ایکنجی سلطان سلیماندن صوکره سلطان احمد خان ثانی حضرتلری تخته چیقدی . زماننده نمسه‌لیلر ایله محاربه ایدلمش ایسه‌ده صدر اعظم کوپریلی زاده مصطفی پاشانك بلغراددە شهید اولماسی اردونك مغلوبیتنه سبب اولدی . برمدت صوکره المانیا وونەدیکلیلره قارشو براردو ترتیبنه باشلانمش ایسه‌ده بو صره‌ده حضرت پادشاه وفات ایتمشدر . (رحمه الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
۱۰۵۳	۱۱۰۲	۱۱۰٦	٤	٥۳

٢٢

دور ایکنجی سلطان مصطفی خان بن سلطان محمد خان رابع حضرتلری

١١٠٦ — ١١١٥

ایکنجی سلطان مصطفی خان حضرتلری پادشاه اولدقده ونديكليلرله دكز محاربه‌سی ایدوب ساقزی تکرار المش وعسه‌لیلری پریشان ایله‌مشدر . صوکره‌لری استانبولده برطاقم قاریشقلقلرك ظهوری اوزرینه سلطان مصطفی حضرتلری سلطنتی برادری سلطان احمده براقمش وبش آی صوکره کندیسیده ارتحال ایتمشدر . (رحمه‌الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
١٠٧٤	١١٠٦	١١١٥	٩	٤١

﴿ اوتوز ایکنجی درس ﴾

٢٣

دوراوچنجی سلطان احمد خان بن سلطان محمد خان رابع حضرتلری

١١١٥ — ١١٤٣

سلطان احمد خان حضرتلری زماننده ازاق قلعه‌سیله

وندیکلیلردن موره قطعه‌سی ودها برچوق اطه‌لر ضبط اولونمش وبرسنه صوکره هرسك حدودنده بولونان‌وندیك ممالکی کاملاً فتح ایدلمشدر . سلطان احمد خان حضرتلری صوکره‌لری پادشاهلغی برادر زاده‌سی سلطان محموده ترك ایله التی آی صوکره وفات ایله‌مشدر . (رحمه‌الله)

سلطان احمد ترقی‌ومدنیتی سور برپادشاه عالیجاه ایدی . زماننده موسیقی وشعر وانشا ایلرولەدیکی کبی . مطبعه‌جیلق دخی زمان شوکتلرنده احداث اولونمشدر .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
١٠٨٤	١١١٥	١١٤٣	٢٨	٦٥

٢٤

دور سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلری

١١٤٣ — ١١٦٧

سلطان محمود خان حضرتلری تخته جیقدیغی اثناده عجملر بغداد اوزرینه یورودیلر .

حضرت پادشاه بونلرله حربه طوتشدی . لکن بو اثناده روسیه ایله اوستریا باش قالدیردیغندن عجملرله مصالحه اولوندی . بوندن صوکره اردوی همایون روسلرله اوستریالولر اوزرینه کوندریلوب اردولری پریشان ایدلدی . حضرت پادشاه برجمعه سلاملغندن عودت ایدرکن آت اوزرنده وفات ایتدی . (رحمه الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
١١٠٨	١١٤٣	١١٦٨	٢٥	٦٠

﴿ اوتوز اوچنجی درس ﴾

٢٥

دور سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلری

١١٦٧ — ١١٧١

سلطان عثمان زماننده تاریخجه ذکره شایان برمحاربه

اولمامشدر . يالكز بر بيوك يانغين ظهور ايدەرك استانبولك همان اوچده برى يانمش وبرخيلى آدم تلف اولمشدر .

مدت عمرى	سلطنتى	وفاتى	جلوسى	ولادتى
٥٩	٣	١١٧١	١١٦٨	١١١٢

٢٦

دور سلطان مصطفى خان ثالث بن سلطان احمد خان ثالث حضرتلرى

١١٧١ — ١١٨٧

سلطان مصطفى خان حضرتلرى زماننده . لهستانى حمايه ايچون روسلرله محاربه ايدلمش ايسەده يكيچريلرك اطاعتسزلكى يوزندن عثمانلى اوردوسى مغلوب اولمش وبرخيلى يرلر دشمن النه كچمشدر . بونك اوزرينه حضرت پادشاه كنديسى محاربەيه حاضرلانديغى صره‌ده وفات ايلەمشدر . (رحمه‌الله)

عمرى	سلطنتى	وفاتى	جلوسى	ولادتى
٥٨	١٦	١١٧٨	١١٧١	١١٢٩

﴿ اوتوز دردنجی درس ﴾

٢٧

دور برنجی سلطان عبدالحمید خان بن سلطان احمد خان ثالث حضرتلری

١١٨٧ — ١٢٠٣

برنجی سلطان عبدالحمید خان حضرتلری دولتك قاریشق بر زماننده تخته چیقدی . بو اثناده روسلر تكرار هجوم ایتمش وقریم خاننه استقلالیت ویرلمك اوزره مصالحه اولونمش وصوكره قریم بعض بهانه‌لر ایله بتون بتون روسیه النه كیرمشدر . او اراالق سوریه وجبل‌لبنان ویانیه طرفلرنده بعض اویغونسزلرك ومصرده كوله‌منلرك یاقدیغی فساد آتشلری قپودان غازی حسن پاشانك همت وغیرتیله سوندرلمش وجمله‌نك حدلری بیلدیرلمشدر .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
١١٣٧	١١٨٧	١٢٠٣	١٦	٦٦

٢٨

دور اوچنجی سلطان سلیم خان بن سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری

١٢٠٣ — ١٢٢٢

سلطان سلیم خان ثالث حضرتلری یکرمی سکز یاشنده اولەرق تخت سلطنته جلوس ایتدی . زمان سلطنتلرنده فرانسه حکمداری « بوناپارت » مصری ضبط ایتدی . فقط انکلیزلرك معاونتیله محاربه اولونوب غایه چالندی. بو محاربەده مصره کیدن محمد علی پاشا اوراده قالدی . نهایت کندیسنه مصر والیلکی ویرلدی .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	عمری
١١٧٦	١٢٠٣	١٢٢٢	١٩	٤٨

٢٩

دور سلطان مصطفی خان رابع بن سلطان حمید اول حضرتلری .

١٢٢٢ — ١٢٢٣

سلطان مصطفی خان رابع زماننده تاریخجه شایان اهمیت

بروقعه اولمامشدر . يالكز روسيه ايله متاركه ايدلمش ويكيچريلرك تربيه‌سيله اوغراشلمشدر . نهايت پادشاه جلوسنك سنه‌سنده ارتحال ايله‌مشدر .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
١١٩٣	١٢٢٢	١٢٢٣	١	٣٠

﴿ اوتوز بشنجی درس ﴾

٣٠

دور سلطان محمود خان ثانی بن سلطان عبدالحميد خان اول حضرتلری

١٢٢٣ — ١٢٥٥

ولی نعمت بیمننمز سوكيلی پادشاهمز افنديمز حضرتلرينك پدر اعظملری سلطان محمود خان ثانی حضرتلری تخت عالیء عثمانی‌یه جلوس ايتدكلری زمان يكرمی اوچ ياشنده ايديلر .

دولتمزك مؤسس ثانیسی اطلاقنه بحق شایان اولان سلطان مشارالیه حضرتلری حداثت سنیله برابر ، مفطور اولدقلری درایت وعرفانی مقتضاسنجه حقایق اموره آگاه بر پادشاه صاحب انتباه ایدیلر . تخته جلوس ایدر ایتمز سلطان سلیم ثالثك اکمالنه موفق اولامادیغی اصلاحاتی وجوده کتیرمکه قیام ایدەرك پایرافدار مصطفی پاشانك غیرتیله « سکبان » نامنده یکی بر عسکر ترتیب اولندیسەده بونی چکەمەین یکیچریلر برخیلی جدالدن صوکره سکبان عسکرینیده اورتەدن قالدیردیلر . براز صوکره روسلر اعلان حرب ایدەرك اوچ سنه دوام ایدن محاربەدن صوکره « بکرش » معاهدەسی امضالاندیغی کبی اوصرەده صربلیلرەده بعض امتیازلر اعطا اولوندی .

شو صرەده اوروپانك توسط ومعاونتیله یونانستانك استقلالی تصدیق اولوندی . یکیچریلرك وجودلری اورتەدن قالدیرلدی . بونك اوزرینه « عساکر منصوره » نامیله شمدیکی کبی نظام جدید عسکری احداث ؛ قشلەلر ، عسکری وطبی مکتبلری تأسیس ایدلدیکی کبی جسیم بردونما دخی وجوده کتیرلمشدر . بواثناده‌ده سلطان محمود حضرتلرینك ارتحالی وقوعبولمشدر . (رحمه الله)

چنبرلی طاشده کائن تربهٔ مخصوصه‌ده مدفوندر .
سلطان عالیتبار اعاظم سلاطین عثمانیه‌دندر . زماننده
دولته پك بیوك خدمتلر ایتمش ، دولتك تأمین استقبالنه خادم
اسباب ووسائل لازمه‌یی تهیه ایله‌مشدر . هله عموم حقنده‌کی
معامله‌ٔ اعتدالکارانه‌سی کندیسنه « عدلی » عنوان جلیلنی
قازاندرمشدر .

ولادتی	جلوسی	وفاتی	سلطنتی	عمری
١١٩٩	١٢٢٣	١٢٥٥	٣٣	٥٥

❁ اوتوز التنجی درس ❁

٣١

دور عبدالمجید خان بن سلطان محمود ثانی حضرتلری

١٢٥٥ — ١٢٧٧

والد ماجد حضرت شهریاری سلطان عبدالمجید خان

والد : پدر ، بابا .

حضرتلری اون سکز یاشنده اولدیغی حالده پادشاه اولمشلر ایسه‌ده زمان شوکت اقترانلری دولت ابد مدت عثمانیه‌یه بر دور ترقی تشکیل ایلمشدر . سنوی برملیون لیرا ویرکو اعطا اولونمق ووالیلك محمدعلی پاشانك اکبر اولادینه قالمق شرطیله مصر ، دولتلك ایالت ممتازه‌سنی حکمنه کیردی . بونی متعاقب دور ترقی وتجدده مبدأ اولمق اوزره « کلخانه خط همایونی » نشر اعلان اولوندی . خط همایون احکام منیفه‌سنجه اصلاحات ملکیه وعسکریه‌نك اجراسنه باشلاندیغی کبی معارف عمومیه دخی تأسیس ایدلمشدر . اصلاحات مذکوره سایه‌سنده دولت برموجب تنسیقات یاریسی موظف ویاریسی ردیف اولمق اوزره اوچیوز بیك منتظم نظامیه عسکری تنسیق ایلمشدر . دولتك بویله ایلرولیه‌رك برموقع ترقی‌یه وصولنی کورن روسیه ۱۲٦۹ سنه‌سنده اعلان حرب ایتمش ایسه‌ده صدر اعظم مصطفی رشید پاشا ایله مشارالیهك مکتب سیاستنده یتشن فؤاد وعالی پاشالرك تدابیر فلاطون پسندانه‌لریله انکلتره ، فرانسه وایتالیا دولتلری تحت اتفاقه النه‌رق درت سنه دوام ایدن شومحاربه‌یه غالبیتله نتیجه ویرلمشدر . بونی متعاقب وقوع بولان کرید

اکبر : اك بیوك . ممتاز : امتیازلی . اتفاق : برلك .

وقرمطاع وسوریه طرفلرنده ظهور ایدن قاریشقلق دخی
برطرف ایدلمشدر . او صرهده حضرت پادشاهده قرق
بر یاشنده ایکن عزم گلشنسرای جنت ایدوب سلطان سلیم
اول جامع شریفی حوالیسندهکی تربهیه دفن اولونمشدر .
(رحمه الله)

ولادتی	جلوسی	وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
١٢٣٧	١٢٥٥	١٢٧٧	٢٢	٤١

